

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Basisschool De Blauwe Lijn

Juryrapport

Excellente Scholen

2017

Amsterdam

Primair onderwijs

Inhoudsopgave

1. Introductie en leeswijzer rapport

2. Procedure Excellente Scholen 2017

3. Beoordeling excellentieprofiel

3.1 Bevindingen jury aangaande het excellentieprofiel

3.2 Conclusie jury inzake predicaat Excellente School 2017

1. Introductie en leeswijzer rapport

Introductie

Al meer dan 600 scholen/schoolsoorten hebben in de afgelopen jaren deelgenomen aan het traject Excellente Scholen. Scholen melden zich aan bij de onafhankelijke jury, omdat zij het predicaat zien als een vorm van erkenning en waardering voor hun prestaties, en ook als een uitdaging om hun onderwijs voortdurend tegen het licht te houden en verder te ontwikkelen. Het belangrijkste doel van Excellente Scholen is om de onderwijskwaliteit in Nederland te verbeteren door kwaliteit zichtbaar te maken en over te dragen.

Het excellentieprofiel – datgene waar de school in uitblinkt – staat in het beoordelen van excellentie centraal. De onafhankelijke jury kijkt primair hier naar. De school benoemt op welk gebied zij excellent is en de jury verifieert of het genoemde excellentieprofiel goed wordt uitgevoerd, herkenbaar is & doorwerkt in de gehele organisatie en of het past binnen de visie van de school.

Het excellentieprofiel wordt door de jury op de volgende onderdelen beoordeeld:

- helderheid en relevantie van het excellentieprofiel;
- aanpak van het excellentieprofiel;
- resultaten van het excellentieprofiel;
- evaluatie, borging en duurzaamheid van het excellentieprofiel;
- ontwikkeling van het excellentieprofiel;
- externe gerichtheid en externe erkenning van het excellentieprofiel.

Leeswijzer rapport

In het eerste deel van dit rapport wordt de procedure Excellente Scholen 2017 beschreven. De focus in het juryrapport ligt op de beoordeling van het excellentieprofiel van de school door de onafhankelijke jury. Het excellentieprofiel wordt in het tweede deel van het rapport in onderdelen weergegeven zoals de school dit heeft beschreven in het aanmeldingsformulier – de tekst is integraal overgenomen. De jury geeft per onderdeel van het kader dat de jury hanteert voor de beoordeling van het excellentieprofiel haar bevindingen. Het juryrapport eindigt met de conclusie van de jury, waarin is opgenomen of de school het predicaat Excellente School toekomt.

2. Procedure Excellente Scholen 2017

Begin 2017 konden scholen/schoolsoorten in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs zich weer aanmelden voor het traject Excellente Scholen. Basisschool De Blauwe Lijn heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2017 en is op basis van onderzoek door de inspectie toegelaten tot het traject. Een school die zich kandidaat stelt voor het traject doorloopt de volgende fasen:

Fase 1 Aanmeldingsperiode

Iedere school die wil deelnemen aan het traject levert een beschrijving van het excellentieprofiel aan.

Fase 2 Onderzoek door inspectie

De waardering Goed van de inspectie, volgens het Onderzoekskader 2017, is voorwaardelijk voor deelname aan het traject. Aangemelde scholen die, op basis van de beslisregels voor een goede school, nog niet de waardering Goed van de inspectie toegekend hebben gekregen, krijgen een onderzoek naar Goed. Scholen die Goed worden bevonden naar aanleiding van onderzoek door de inspectie worden toegelaten tot het traject.

Fase 3 Dialoog

De dialoog is een eerste kennismakingsgesprek tussen twee juryleden Excellente Scholen en een kandidaat Excellente school. Daarnaast verstrekt de jury naar aanleiding van de dialoog aandachtspunten aan de school voor het jurybezoek.

Fase 4 Jurybezoek

Na de zomervakantie vinden de jurybezoeken plaats. Twee leden van de onafhankelijke jury bezoeken een kandidaat Excellente school. Tijdens het jurybezoek staat het excellentieprofiel centraal. Daarnaast concentreert de jury zich specifiek op de aandachtspunten die verstrekt zijn aan de school tijdens de dialoog.

Fase 5 Rapportage en beoordeling

Na het jurybezoek stelt de jury een rapport op. De jury geeft per onderdeel van het kader dat de jury hanteert voor de beoordeling van het excellentieprofiel haar bevindingen. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beschrijving van het excellentieprofiel van de school, de dialoog en het jurybezoek. Op basis van de bevindingen concludeert de jury of de school het predicaat toekomt en adviseert zij de inspecteur-generaal van het onderwijs over het wel of niet toekennen van het predicaat Excellente School.

Fase 6 Uitreiking predicaat

De uitreiking van het predicaat Excellente School vindt plaats in januari. Het predicaat is na ontvangst drie jaar geldig. De juryrapporten van de scholen die het predicaat toegekend krijgen, worden openbaar gemaakt.

3. Beoordeling excellentieprofiel

Achtergrondgegevens van de school

Sector	Primair onderwijs
Naam school	Basisschool De Blauwe Lijn
Brin	18TV C1
Plaats	Amsterdam
Bestuur	Stichting Sirius

Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

De onderbouwing die de school (of schoolsoort) bij de aanmelding als kandidaat Excellente school 2017 gaf, luidt als volgt.

“Wij willen onze school kandidaat stellen voor het predicaat Excellente School, omdat de leerlingen op De Blauwe Lijn echt onderwijs op maat krijgen. Het team van De Blauwe Lijn zorgt er samen met de leerling en ouder voor dat er een onderwijsjas gemaakt wordt die de leerling echt past. Dit doen wij door thematisch, groepdoorbrekend onderwijs te geven.

Vanaf groep 4 geven wij adaptief onderwijs in samenhang. De lesstof (behalve rekenen) wordt in groep 4 op drie niveaus aangeboden en vanaf groep 5 zelfs op zes niveaus. Het rekenonderwijs wordt groepsdoorbrekend gegeven en de Cito-toetsen worden adaptief afgenomen, waarbij de vaardigheidsgroei van de leerlingen centraal staat.

Het team wil elke dag samen een beetje beter worden; mede daardoor krijgen onze leerlingen het onderwijs dat bij hen past.

Op De Blauwe Lijn zijn we heel hard op weg om excellent onderwijs te geven, het predicaat is de beloning voor het harde werken van de leerlingen en het team samen.”

3.1 Bevindingen jury aangaande het excellentieprofiel

Excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en relevant excellentieprofiel.

Toelichting excellentieprofiel

“Het excellentieprofiel van De Blauwe Lijn (onderwijs op maat) is gericht op: elke dag samen een beetje beter worden, wat een voorwaarde is om ons onderwijsaanbod thematisch, adaptief en in samenhang vorm te geven.

Daarnaast een breed onderwijsaanbod aan te bieden op maximaal zes niveaus, zodat wij tegemoet kunnen komen aan de onderwijsbehoeftes van elke leerling.

De Blauwe Lijn is een school waarbij men:

- o weet en zegt wat men doet;
 - o feedback geeft en vraagt, ontvangt en reflecteert, waarbij men zich bewust is van zichzelf ten opzichte van de ander (elke week een bordsessie);
 - o gericht is op de relatie en verbinding met de ander, waarbij men zich kwetsbaar opstelt.
- Binnen De Blauwe Lijn zien wij de volgende fundamentele kernwaarden terug:
- o gedeelde missie, visie, waarden en doelstellingen;
 - o een cultuur van samenwerken (stichting LeerKRACHT);
 - o een focus op het leren door iedereen (leerling, groep, leerkracht, bouw, team);
 - o leren door te doen;
 - o voortdurend streven naar verbetering en kwaliteitsgericht werken.

Wij werken onder andere met:

- o een interne plusklas (Pittige Plustorens);
- o een externe plusklas (Day a Week School);
- o twee schakelklassen (3/4 en 5/6);
- o een combinatieklas 7/8 waarin maximaal vijftien leerlingen zitten die extra taalondersteuning nodig hebben en in een kleine onderwijssetting beter tot hun recht komen;
- o groepsdoorbrekend rekenen;
- o twee excellente leerkrachten;
- o een intern begeleider (IB'er) die ook orthopedagoog is;
- o twee dagdelen per week met een logopediste;
- o onderwijsassistenten (3,5 fte) die ondersteunen bij het leerproces en leerbehoeften;
- o een gericht aanbod op het gebied van bewegingsonderwijs, waarbij kinderen kunnen excelleren binnen deze omgeving en indien nodig een aanbod van motorische remedial teaching kunnen krijgen;
- o leerlabs;
- o kleuter-, midden- en bovenbouwlab (W&T en ontdekkend leren);
- o goede samenwerking met de voorschool Blauwe bij 1, 2 en 3 (voorschoolse- en vroegschoolse educatie, vwe)."

Waarom is gekozen voor dit excellentieprofiel

"Het profiel (onderwijs op maat) past bij De Blauwe Lijn, omdat we van mening zijn dat elke leerling onderwijs hoort te krijgen dat bij hem/haar past. Een leerling zal zich optimaal kunnen ontwikkelen als de leerstof in samenhang is en betekenisvol wordt aangeboden. Een leerling zal zich ontwikkelen als hij/zij de lesstof op maat aangeboden krijgt en zich daardoor competent gaat voelen. Een leerling zal zich ontwikkelen als de leerling betrokkenheid voelt bij de leerstof. Wij zijn overgestapt naar thematisch, adaptief onderwijs, omdat wij er tegenaan liepen dat de leerling zich niet betrokken voelde bij de leerstof en dat de leerstof niet op maat kon worden aangeboden, waardoor de vaardigheidsscores van de leerlingen niet de groei lieten zien die je mag verwachten bij onze leerlingen."

De pedagogische en/of onderwijskundige visie van de school met betrekking tot het excellentieprofiel

"Schooltijd kan saai en vervelend zijn, maar ook levendig en boeiend!

Wij op De Blauwe Lijn zijn op zoek gegaan naar een manier van lesgeven die tegemoetkomt aan wat basisschoolleerlingen van nature interesseert en wat de leerlingen moeten leren.

In de WPO (Wet op het primair onderwijs) staat dat de verplichte vakken zo veel mogelijk in samenhang moeten worden aangeboden. Wanneer je vakken in samenhang wilt aanbieden, ontstaat thematisch onderwijs.

Wij zijn op zoek gegaan naar leermiddelen en een didactiek die kinderen nieuwsgierig

maken en daarmee intrinsiek leergierig en onderzoekend gedrag stimuleren. Deze leermiddelen moeten zo gemaakt en samengesteld zijn dat zij recht doen aan verschillen in capaciteit, talent en manier van leren. Wij denken dat als leerlingen hun natuurlijke leer- en nieuwsgierigheid kunnen behouden, je ruimte schept voor werkelijk leren en ontwikkelen.

De onderstaande uitspraken zijn mede verantwoordelijk voor het inrichten van ons onderwijs op De Blauwe Lijn met als uitgangspunt dat de onderwijsjas de leerling past. Uit onderzoek blijkt dat onderwijs in leesstrategieën het best werkt als het wordt geïntegreerd met het zaakvak en taalonderwijs. Leesstrategieën moeten dus niet geïsoleerd worden aangeboden, want dan treedt geen transfer op. Men moet geen strategiebeheersing nastreven, maar strategische lezers.

Taal speelt een belangrijke rol in het zaakvakonderwijs: kinderen leren via taal. Ze ontwikkelen taal het best in een betekenisvolle context. Het zaakvakonderwijs biedt zulke contexten volop, omdat het over de wereld gaat waarin kinderen leven. Maar kinderen ondervinden vaak problemen met de zaakvakken, omdat ze de taal onvoldoende begrijpen. Taal- en zaakvakonderwijs gaan hand in hand en versterken elkaar.”

Relatie tussen de visie van de school en het excellentieprofiel

“De visie van De Blauwe Lijn is dat wij onderwijs geven waarbij de leerlingen leren hun talenten optimaal te ontwikkelen op hun reis in de kleurrijke wereld.

Dit bereiken wij door de leerlingen te stimuleren hun talenten breed te ontwikkelen en verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces.

Onderzoekend leren, onderwijs in samenhang, kennis en vaardigheden, feedback en dialoog zijn belangrijke sleutelwoorden in ons onderwijs.”

Doelgroep

“Alle leerlingen bij ons op school zijn onze doelgroep. Het is voor onze leerlingen erg belangrijk dat de buitenwereld naar binnen wordt gehaald en dat wij de binnenwereld naar buiten laten gaan. De leerstof moet betekenisvol zijn en het team zal zich elke dag een beetje beter willen maken.

Op dit moment trekt de school leerlingen die op andere scholen vastlopen vanwege meer- en hoogbegaafdheid en leerlingen die niet of nauwelijks groeien (dit zijn voornamelijk leerlingen met een IV-V-score).”

De beoogde korte- én langetermijndoelen van het excellentieprofiel

“Leerlingen

De leerlingen krijgen onderwijs op het niveau van de zone van de naaste ontwikkeling. Alle leerlingen doen mee met het centrale thema.

Aan de hand van de toetsen (Cito- en Alles-in-1- en Alles-Apart-toetsen) wordt vastgesteld of het vooraf gestelde doel behaald is. Bij een score van 8 of hoger mag de leerling naar een niveau hoger ongeacht het moment in het jaar.

De leerlingen krijgen de leerstof aangeboden in hun eigen groep ongeacht het niveau van de leerling.

De leerlingen gaan per jaar minimaal twee niveaus omhoog (we hebben de niveaus a, b, c, c+, d, e, f, f+).

De leerlingen maken de toetsen op hun eigen niveau (Alles-Apart en Alles-in-1). De leerlingen maken de Cito-toetsen behorende bij het functioneringsniveau van de leerling. Dit kan vier keer per schooljaar plaatsvinden.

Leerkrachten

De leerkrachten kunnen les geven op zes (acht) niveaus in het thema. De leerkrachten geven rekenen op een of twee niveaus groepsdoorbrekend. De leerkrachten kijken bij elkaar in de les en geven elkaar feedback op de les.

De leerkrachten monitoren de toetsen, en vertalen deze naar de leerstof.

De leerkrachten doen eens per twee weken een lesobservatie.
De leerkrachten bereiden samen de lessen (thema's) voor.
De leerkrachten stellen vier keer per jaar samen met de IB'er de rekengroepen samen.
De leerkrachten bespreken een keer per drie weken de leerlingopbrengsten met de IB'er.
De leerkracht bespreekt elke week de toetsgegevens met de leerling.

Onderwijs

Elk jaar worden de vijf thema's vastgesteld en wordt gekeken hoe deze thema's zich verhouden met de thema's van de groepen 1-3.
Elke twee jaar wordt er een tevredenheidsonderzoek uitgezet onder de leerlingen/ouders en het team over de onderwijsontwikkeling.
Door de inzet van de onderwijsassistenten en het samen voorbereiden van de thema's wordt het onderwijs gedeeld. De ouders worden zo veel mogelijk betrokken bij de thema's.
Er wordt minimaal twee keer per jaar gemonitord of de leerling zich juist ontwikkelt. Aan de hand hiervan wordt het onderwijs eventueel bijgesteld.
Er is een cyclus van twee jaar met betrekking tot de thema's van groep 1-2. Een cyclus van een jaar voor de groepen 3-4 en een cyclus van vier jaar voor de groepen 5-8."

Interne erkenning van het excellentieprofiel

"Het excellentieprofiel onderwijs op maat van De Blauwe Lijn wordt zowel intern als extern erkend.

Wij denken de interne erkenning te vinden onder andere door:

- o de reacties van de leerlingen via de leerlingenraad;
- o tevredenheid over ons onderwijsconcept bij ouders, leerlingen en het team;
- o breed draagvlak voor de in- en uitvoering van het excellentiebeleid;
- o tevredenheid over de zorgcyclus;
- o tevredenheid over de expertise van het team;
- o de wil van het team om scholing te blijven volgen;
- o positiviteit binnen de school;
- o denken in mogelijkheden;
- o tevredenheid van het personeel.

Externe erkenning in willekeurige volgorde:

- o tevredenheid onder ouders/verzorgers en leerlingen, te zien in tevredenheidsonderzoeken en hoorbaar tijdens gesprekken;
- o samenwerking met de voorschool;
- o uitbouwen van de bredeschoolactiviteiten in het teken van de thema's;
- o tevredenheid vanuit de stichting over de behaalde resultaten en de ontwikkeling van de school;
- o interesse vanuit andere scholen;
- o een hoge mate van zij-instroom, grotendeels door positieve kritiek van de huidige ouderpopulatie;
- o een constructieve samenwerking met andere instanties, zoals schoolmaatschappelijk werk en psychologen;
- o positieve feedback van externen die de school bezoeken."

Bevindingen jury betreffende de helderheid en relevantie van het excellentieprofiel

Op 28 september 2017 heeft de jury een bezoek gebracht aan basisschool De Blauwe Lijn, een school met een bijzondere leerlingenpopulatie. In de gewichtenregeling valt de school in de categorie tussen de 45 en 48 procent. Het excellentieprofiel van de school is onderwijs op maat en ze wil dit realiseren door haar onderwijs op zes niveaus aan te bieden en haar onderwijsaanbod thematisch in te richten. Het gekozen profiel sluit volgens de school goed aan bij de behoefte van de leerlingen die

verschillen in mogelijkheden en van diverse herkomst zijn. De school zag voorheen dat de resultaten, ondanks veel inspanningen van het team, niet meer voldeden aan de verwachtingen van de school. De leerstof sloot niet altijd aan bij de interesses van de leerlingen en er werd te weinig leerwinst geboekt. Er ontstond een sterke behoefte om meer maatwerk te leveren. Het is een aanpak die bij het team veel enthousiasme oproept en tot een sterke inzet leidt om het beste uit de leerlingen te halen, waarbij de methodiek leerKRACHT ondersteunend is.

Tijdens de gesprekken die de jury heeft gevoerd met het team, de leerlingen en de ouders werd het excellentieprofiel van de school herkend en gewaardeerd, waarbij de leerlingen goed konden aangeven hoe ze naar hun niveau worden ingedeeld.

De jury concludeert dat het excellentieprofiel van De Blauwe Lijn een relevant profiel is, omdat het aansluit bij de onderwijsbehoefte van de leerlingen en een doorwerking heeft in het totale onderwijs in de school.

Ten aanzien van de helderheid van het profiel komt de jury tot een andere conclusie.

In bovenstaande tekst noemt de school een aantal aspecten die in haar onderwijsaanbod van belang zijn. De samenhang tussen de vele, op zich goede activiteiten zoals thematisch onderwijs, maatwerk, adaptief onderwijs, ontdekkend leren, eigenaarschap en een doorgaande lijn van kinderopvang naar onderwijs geeft het de jury niet de indruk een helder uitgelijnd profiel te zijn. Dit wordt versterkt door het ontbreken van concreet geformuleerde doelen voor de korte en de lange termijn. De doelen en ambities voor de korte en lange termijn van het excellentieprofiel formuleert de school op het niveau van aanpak en activiteiten. Het onderwijsaanbod wordt op kindniveau beschreven in de onderwijsplannen. Daarin is te lezen hoe het groepsniveau vier keer per jaar wordt gemonitord en uiteindelijk een analyse op schoolniveau wordt gemaakt aan de hand van de midden-en eindtoetsen.

Ze zijn niet geformuleerd in concrete resultaatverwachtingen en geven daardoor onvoldoende indicatie wat de school wil bereiken met het excellentieprofiel. Een uitzondering hierop vormt het doel om de leerlingen minimaal twee niveaus per jaar omhoog te laten gaan, maar hierbij ontbreekt een operationalisering van deze niveaus. Voor de jury, maar ook voor de school zelf, is moeilijk vast te stellen of de gestelde doelen van het excellentieprofiel en de gekozen aanpak om die doelen te realiseren inderdaad leiden tot de gewenste resultaten. Door concrete opbrengstverwachtingen te formuleren en heldere mijlpalen voor succes ontstaat een sterkere focus om de beoogde excellentie te ontwikkelen. Het onderwijsconcept van De Blauwe Lijn zou daardoor nog aan kracht kunnen winnen.

Aanpak

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De wijze waarop de school het excellentieprofiel realiseert

“De komende vier jaar zullen alle projecten aangeschaft worden van Alles-in-1 en er zal na het tweede jaar aandacht geschonken worden aan het ontdekkend leren.

Er is een duidelijke jaarplanning waarin zichtbaar wordt wanneer een thema begint/eindigt en wanneer er een excursie of activiteit is.

De leerlingen zullen minimaal drie werkstukken/presentaties verzorgen per jaar in het teken van de thema's. Dit zal worden opgenomen in de jaarkalender.

Tijdens elk thema van groep 1-8 zal er een excursie of een bezoek door een externe plaatsvinden. Hierbij zullen de leerlingen vanaf het tweede jaar stelselmatig betrokken worden bij het organiseren en uitvoeren van de activiteit. Dit zal gebeuren tijdens de leerlingenraad die zes keer per jaar bijeen komt.

De leerlingen die de Pittige Plustorens volgen, zullen vijf keer per jaar een presentatie verzorgen voor de betrokken ouders en de leerlingen uit de groep.

De gelden van de scholenbeurs van Amsterdam (2016-2018) zullen ingezet worden om de deskundigheid van het team te vergroten.

In het schooljaar 2017/2018 zal er al onderzoek plaatsvinden om te kijken welke extra gelden er gegenereerd kunnen worden en zal een sluitende begroting gemaakt worden. De school zal zich elk jaar aan het bestuur verantwoorden over de keuzes die gemaakt zijn of zullen worden. Hierbij ook denkend aan deling van de ontstane expertise binnen de stichting Sirius.”

Wetenschappelijke en/of praktijktheoretische inzichten waarop de aanpak steunt

“Hieronder tien effecten van werken in thema’s op een rij:

1. De wereld om ons heen bestaat niet uit losse onderdelen zoals bij de aparte vakken, maar is een samenhang van allerlei factoren. Doordat het onderwijs aansluit op die wereld, en kinderen een gecontroleerde oefenplaats hebben, zijn ze voorbereid op hun toekomst, functioneren in een wereld waarin de zaken ook samenhangen.
2. Door op deze manier vanuit een thema te werken, zijn we authentiek aan het leren: de leerstof valt in een betekenisvolle en zinvolle context, waardoor een betere inbedding van de nieuwe kennis plaatsvindt. De op school opgedane kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes zullen dus onmiddellijk betekenis hebben binnen de belevingswereld van kinderen en dus beter beklijven. Lees hier verder over in ‘Five Standards of Authentic Instruction’ door Newmann en Wehlage.
3. Thema’s zorgen voor kennisuitwisseling en daarmee voor verhoging van het niveau binnen de school, doordat leerkrachten vanuit hun eigen interesse en kwaliteit aanhaken en bij elkaar in de klas komen, waardoor intercollegiale consultatie en intervisie een natuurlijk onderdeel van de schoolcultuur kunnen worden.
4. Losse projecten van bijvoorbeeld een universiteit, het waterschap of culturele instellingen vallen nu in een zinvolle bedding. Hierdoor ontstaat een contextrijk leren en wordt de schoolomgeving meer betrokken bij de kinderen.
5. Er ontstaat een groepsgevoel, omdat alle kinderen vanuit hun eigen talenten en competenties meedoen en betrokken zijn en dat heeft een positief effect op het pedagogisch klimaat in de klas.
6. Door ouders op de hoogte te stellen van de thema’s, worden zij verbonden aan de school. Dus komt er een grotere betrokkenheid van de ouders bij de school en ervaren kinderen een natuurlijke verbinding tussen school en thuis.
7. Omdat de hele sociale omgeving van een kind meedoet – de hele klas, de leerkrachten, de ouders, de instellingen – ontstaat een golf van activiteit, waardoor het niveau omhoog gaat. Er is een Afrikaanse gezegde, ‘It takes a village to raise a child’, en dat wordt zo in praktijk gebracht.
8. Binnen een thema kunnen nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan, omdat kinderen vanuit verschillende talenten met elkaar samen kunnen werken. Samenwerken is een belangrijk onderdeel van de 21st century skills en zo zijn kinderen ook op deze manier voorbereid op die toekomst.
9. Iedereen mag als expert op zijn gebied optreden en zo wordt een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van talent.
10. Individueel leren, samenwerkend leren in groepjes en klassikaal leren worden natuurlijkerwijs afgewisseld (en niet om ook eens afwisselende werkvormen te gebruiken), waardoor de positieve eigenschappen van die manieren van leren ook volledig tot hun recht komen.”

Bevindingen jury betreffende de aanpak van het excellentieprofiel

Op het eerste gezicht lijkt het excellentieprofiel van de school, het bieden van onderwijs op maat, te worden gedomineerd door het groepsdoorbrekende rekenonderwijs. Bij verder onderzoek blijkt echter dat het maatwerk en de bijzondere werkvormen veel verder voeren dan het rekenonderwijs en leiden tot de door de school genoemde 'passende jas' voor ieder kind.

Onderwijs op maat begint met het indelen van de leerlingen op functioneringsniveau door onder andere gebruik te maken van schaduwtoetsen. De leerkracht heeft hierdoor zicht op de instructiebehoefte van de leerling en kan de groepsindeling hierop aanpassen. Bij rekenen is dit een groepsdoorbrekende werkwijze, bij de andere vakgebieden blijven de leerlingen in de eigen groep. Voor deze vakgebieden wordt gebruik gemaakt van de methode Alles-in-1 en Alles-Apart, waarbij een thematische aanpak wordt gehanteerd en de leerlingen de leerstof in samenhang krijgen aangeboden. De methodegebonden toetsen hierbij geven de leerkrachten eveneens zicht op het functioneringsniveau van de leerling.

De jury heeft tijdens haar schoolbezoek kennis kunnen nemen van aanvullende groepsvormen om het excellentieprofiel, onderwijs op maat, vorm te geven, maar constateert ook dat het op veel gebieden nog in ontwikkeling is. De school heeft de volgende aanvullende groepen.

o Een interne plusklas (Pittige Plustorens): voor de leerlingen die sneller leren en sneller klaar zijn met de verwerking van de leerstof zijn er speciale groepen gemaakt waar zij aan extra uitdagende projecten werken.

o Een externe plusklas (Day a Week School): de cognitief talentvolle leerlingen die meer uitdaging nodig hebben kunnen hier een dag per week gebruik van maken, waarbij er naast bepaalde vakinhouden onder andere aandacht is voor het vergroten van de studievastigheden.

o Twee schakelklassen (3/4 en 5/6): de leerlingen die moeite hebben met de taalverwerving worden in schakelklassen opgevangen en krijgen daar intensieve begeleiding waarbij de ouders nadrukkelijk worden betrokken.

o Een combinatieklas 7/8: hierin zitten maximaal vijftien leerlingen die extra taalondersteuning nodig hebben en in een kleine onderwijssetting beter tot hun recht komen.

Voor een kleine groep leerlingen is een praktische invulling van de lessen noodzakelijk. De school onderhoudt hiervoor intensieve contacten met de buurt, waaronder boodschappen doen voor de kookles bij Albert Heijn en oriëntatie op de samenleving in de contacten met het bejaardencentrum.

Naast het bieden van onderwijs op maat zet de school stappen om het eigenaarschap van de leerlingen te vergroten en de leerlingen zicht te geven op de leerdoelen van de groep en op hun eigen leerproces. De doelen voor alle leerjaren van het rekenen zijn in de gang voor iedereen zichtbaar opgehangen in ingelijste posters en nodigen de leerlingen uit om te kijken wat zij in de toekomst kunnen leren. Die voortdurende uitdaging van de leerlingen ziet de jury ook in de groepen. De kinderen worden iedere les bevraagd over hun werk. Er wordt veel gebruik gemaakt van de 'wisbordjes': wat heb je geleerd, wat wil je nog meer leren en wat is daarvoor nodig? Uit gesprekken van de jury met de leerlingen bleek dat dit een ingeslepen gebruik is en geen incident voor het bezoek. De leerlingen geven ook zelf aan dat zij dat erg goed vinden aan de school.

Voorwaarde om tot leerresultaten te komen is een positief schoolklimaat waarin de leerlingen zich veilig voelen en zich sociaal-emotioneel kunnen ontwikkelen.

Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van de Kanjertraining, inclusief het bijbehorende evaluatie-instrument. De posters met afspraken hangen aan de muren als ondersteuning voor de leerlingen. De jury heeft tijdens haar rondgang door de school kunnen constateren dat de school een prettige en uitdagende 'werksfeer'

uitstraalt.

Om het excellentieprofiel, onderwijs op maat, mogelijk te maken, is een sterk team met de noodzakelijk expertise een andere voorwaarde. Het team van De Blauwe Lijn heeft verschillende specialisten en een aantal onderwijsassistenten om de leerlingen extra te ondersteunen. Het team gebruikt de methodiek leerKRACHT om de onderlinge kennisuitwisseling en de samenwerking te versterken. De jury heeft gezien dat de bordsessies, gezamenlijke lesontwerpen en lesbezoeken worden gebruikt en door de leerkrachten als zeer waardevol worden ervaren. Een belangrijke vraag die het team zich voortdurend stelt is: krijgt iedere leerling wat hij/zij nodig heeft en kunnen we daarin maatwerk bieden?

De jury constateert dat De Blauwe Lijn voor de aanpak van het excellentieprofiel, onderwijs op maat, een grote hoeveelheid didactische en personele hulpmiddelen heeft ingezet om de leerlingen onderwijs te bieden passend bij hun niveau. Door veelvuldig te toetsen is een aanpak ontwikkeld waardoor leerlingen ingedeeld kunnen worden in de verschillende niveaus. Met name ten aanzien van het rekenonderwijs is dit goed ontwikkeld. Door aanvullend op deze werkwijze nog specifieke groepen te vormen, is de school in staat een gedifferentieerd aanbod te realiseren.

De jury constateert eveneens dat er nog veel in ontwikkeling is en dat het nog aan samenhangen ontbreekt. De jury adviseert de school een analyse te maken van de huidige stand van zaken met daaraan gekoppeld de resultaatverwachtingen voor de komende periode. Een systematische en planmatige aanpak zal het excellentieprofiel van de school en de gehele schoolontwikkeling ten goede komen.

Resultaten

De school stelt haar resultaten op een valide en betrouwbare wijze vast.

Behaalde resultaten met betrekking tot de beoogde doelstellingen van het excellentieprofiel

“Wij behalen onze doelen bij onderwijs op maat doordat wij vier keer per jaar de data analyseren van de Cito-toetsen en deze naast de beoogde vaardigheidsgroei van de leerlingen zullen leggen. Ons doel is dat de leerlingen elk meetmoment een groei doormaken die 105% is van het vorige doel.

Uiteindelijk zal dit resulteren (via een tijdpad van minimaal drie jaar) in het halen van de inspectienormen voor alle vakken.

De leerlingen zullen naast de cognitieve groei ook kennis nemen van een zeer breed onderwijsaanbod, waardoor ook andere talenten van de leerlingen ontwikkeld zullen worden.”

Wijze van vaststellen van de resultaten met betrekking tot de doelen van het excellentieprofiel

“Wij monitoren onze resultaten door middel van de methodegebonden toetsen (die worden per week digitaal afgenomen) en de Cito-toetsen.

Daarnaast zullen we via een tevredenheidsonderzoek een keer per twee jaar de leerling/leerkracht en ouderbetrokkenheid meten.

Daarnaast zal vanaf het tweede jaar na elke thema een enquête gemaakt worden. Deze enquête zal ingevuld worden door de leerlingen waarbij wij tips en tops per thema zullen vragen.”

Bevindingen jury betreffende de resultaten van het excellentieprofiel

De resultaten die De Blauwe Lijn boekt met het excellentieprofiel zouden afgemeten moeten worden aan de doelen die de school zichzelf stelt ten aanzien van haar profiel. Doelen en resultaten liggen dan duidelijk in elkaars verlengde. De school slaagt er op dit moment maar ten dele in de lijn van de doelen naar de resultaten van

het excellentieprofiel in kaart te brengen. Er worden in de beschreven periodes wel data analyses uitgevoerd en worden activiteiten bijgesteld. Hierdoor kan de jury geen volledig beeld krijgen van deze resultaten en of deze op een valide en betrouwbare wijze worden vastgesteld. Dit neemt niet weg dat de jury tijdens haar schoolbezoek kennis heeft kunnen nemen van goede ontwikkelingen, waaronder de differentiatie die de school weet aan te brengen door het functioneringsniveau van de leerlingen veelvuldig te toetsen en daar de groeperingswijze van de leerlingen op in te richten. De jury ziet bij de rondgang door de school dat de leerlingen voortdurend worden gestimuleerd hun talenten te ontwikkelen. In de gesprekken met leerkrachten, ouders en leerlingen bleek de jury dat er meer eigenaarschap is ontstaan als gevolg van de aanpak van de school. De eindopbrengsten van de school lagen in het schooljaar 2015/2016 boven het landelijk gemiddelde. In 2017 lagen ze op de ondergrens van de inspectie. De stijgende lijn die de school na 2014 liet zien, heeft ze niet kunnen vasthouden. Maar voert de school als reactie aan dat er in het afgelopen jaar een leerling (door een ernstige crisis in thuissituatie) was die tegen alle verwachtingen in een score van 501 heeft behaald op de Cito eindtoets. Dit heeft de score van de school gedrukt. De jury sluit zich in de beoordeling van de opbrengsten aan bij wat de inspectie in haar laatste rapportage opmerkt. De resultaten zijn voldoende, maar laten een wisselend beeld zien. De jury ziet de ontwikkelingen die De Blauwe Lijn in gang heeft gezet om de leerlingen onderwijs op maat te bieden, maar kan niet de conclusie trekken dat dit excellentieprofiel en de gekozen aanpak leiden tot de gewenste resultaten. De jury adviseert de school concrete resultaatverwachtingen te formuleren, met name ten aanzien van de gewenste eindopbrengsten van de school en hiervoor de nodige ambities te formuleren. De school heeft aangetoond goed zicht te hebben op haar leerlingenpopulatie en de onderwijsbehoeften van deze populatie. De jury acht de school in staat gerichte keuzes te maken om tot de gewenste resultaten te komen.

Evaluatie, borging en duurzaamheid

Evaluatie

De school evalueert op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel.

Wijze van evalueren van de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel en de uitkomsten van deze evaluaties

“In ons zorgplan staat beschreven hoe wij de resultaten van de opbrengsten van de leerlingen monitoren.

In een eerder inspectierapport gaf de inspectie al aan dat wij onze leerlingpopulatie zeer goed in kaart hebben en weten welke opbrengsten we van onze leerlingen mogen verwachten.”

Borging

De school borgt op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de behaalde resultaten en de uitkomsten van de evaluatie van het excellentieprofiel.

Manier van borgen van de resultaten en de uitkomsten van de evaluatie

“Een keer per jaar (in de meiperiode) zullen wij tijdens een studiedag alle verzamelde data analyseren. En op basis van deze analyse zal het jaarontwikkelplan voor het volgend jaar geschreven worden, waarin natuurlijk de tips en tops verwerkt zullen worden.

Tevens zullen natuurlijk de ervaringen van het team in kaart gebracht en meegenomen worden in het ontwikkelplan van het volgend jaar.”

Duurzaamheid

De school heeft een toekomstbestendig excellentieprofiel.

Waarborging duurzaamheid

“De meerjarenbegroting (vier jaar vooruit kijken) zal een belangrijk instrument zijn om ervoor zorg te dragen dat ons onderwijs op maat ook in de toekomst uitgevoerd kan worden.

Onze slogan ‘Elke dag samen een klein beetje beter’ zal ervoor zorgdragen dat wij elkaar scherp houden door middel van de klassenbezoeken, lesvoorbereiding en feedback. Tijdens de gesprekkencyclus (drie jaar) zullen de competenties van de medewerkers centraal staan en zal de scholingsbehoefte in kaart gebracht en vertaald worden in het scholingsplan (twee jaar).

Daarnaast zal ons inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers ervoor zorgdragen dat ons profiel vanaf de eerste werkdag op De Blauwe Lijn goed uitgevoerd wordt.”

Bevindingen jury betreffende de evaluatie, borging en duurzaamheid van het excellentieprofiel

Bij de evaluatie van de resultaten van het excellentieprofiel is het van belang te beoordelen in welke mate directie en team regelmatig het excellentieprofiel evalueren en waar nodig bijstellen. Daarbij zijn onder andere de volgende vragen aan de orde: hebben we een excellentieprofiel dat passend is voor onze leerlingen, halen we daar de gewenste resultaten mee en voeren we het excellentieprofiel op de juiste wijze uit? Behalve de eerste vraag naar de relevantie van het profiel zijn bovenstaande vragen voor De Blauwe Lijn nog moeilijk te beantwoorden. In de aanmelding geeft de school slechts summiere informatie over hoe ze het excellentieprofiel evalueert, borgt en aan welke voorwaarden het profiel moet voldoen om duurzaam te zijn. Dit neemt niet weg dat de jury constateert dat De Blauwe Lijn binnen de kaders van haar kwaliteitszorg een goed en uitgebreid systeem van toetsing heeft ontwikkeld om de resultaten van de individuele leerlingen te volgen en die resultaten te koppelen aan de groepsresultaten. De school gebruikt de methodegebonden toetsen en het leerlingvolgsysteem en beoordeelt twee keer per jaar de tussenresultaten en beoordeelt eveneens tussentijds of de individuele leerling nog op de juiste wijze is ingedeeld om onderwijs op maat te kunnen ontvangen. Hiermee is echter nog niet vastgesteld of de school voldoende zicht heeft op de resultaten van het profiel.

Een belangrijke factor om de duurzaamheid van het profiel te garanderen is gelegen in het team. Inmiddels is de manier van werken gaan behoren tot de routine van het team en wordt het excellentieprofiel gedragen door het team. De teamleden voelen zich verantwoordelijk voor de continuïteit van de werkwijze, alsmede voor de kwaliteit ervan. Met de methodiek van Stichting leerKRACHT heeft het team eveneens een instrument in handen om de thema's kritisch te evalueren en te borgen wat er is bereikt. Door de aanwezigheid van verschillende gespecialiseerde teamleden, onder wie een intern begeleider met een achtergrond als orthopedagoog, en vakleerkrachten voor vakken zoals handenarbeid, drama, muziek is er een omgeving van professionaliteit ontstaan die ook voor de toekomst garanties biedt voor blijvende ontwikkeling. Teamleden zijn ambitieus in het verbeteren van de eigen professionaliteit. De directie geeft er blijk van krachtig leiding te geven en weet bovendien goed gebruik te maken van de verschillende financiële mogelijkheden die de gemeente biedt.

De jury merkt op dat er een doordachte ontwikkeling in gang is gezet maar dat een aantal onderdelen recentelijk is gestart en nog geen kans kreeg om te bewijzen hoe duurzaam deze veranderingen zijn.

Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete en aantoonbare plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Plannen voor verdere ontwikkeling

“Onze manier van werken, thematisch adaptief onderwijs, zal ervoor zorgen dat ons profiel onderwijs op maat te allen tijde uitgevoerd zal worden.

Deze manier van werken staat natuurlijk beschreven in ons schoolplan, jaarontwikkelplan, evaluatie-jaarplan en schoolgids.

Deze plannen worden altijd opgesteld in samenspraak met het team en de medezeggenschapsraad (mr) tijdens de studiedag in de maand mei. Waarbij wij evalueren en vooruit kijken.

Daarnaast wordt er elke twee jaar een tevredenheidsonderzoek uitgeschreven. Met de uitslagen van deze onderzoeken zullen wij monitoren of wij op de goede weg zijn en blijven, en zo nodig onze doelstellingen bijstellen.”

Bevindingen jury betreffende de ontwikkeling van het excellentieprofiel

De Blauwe Lijn wil haar profiel verder ontwikkelen door onder andere een hechte samenwerking aan te gaan met de voorschoolse opvang en vroegschoolse educatie (vve) De Blauwe Bij. Dit resulteert in een eerste stap om samen tot een doorgaande lijn te komen. Het is de bedoeling dat die samenwerking zich uitbreidt, zodat beide organisaties in hun aanpak de kinderen op eenzelfde manier gaan benaderen en er in de voorfase van ontwikkeling al een aanzet voor het maatwerk wordt gegeven.

De leerkrachten zijn overgegaan van groepsplannen naar de groepsoverzichten op grond van de vaststelling dat groepsplannen minder goed voldeden en dat er met de nieuwe groepsoverzichten sneller en adequater kan worden gereageerd op de leerresultaten. Voor het team biedt dit een mogelijkheid om het onderwijs op maat adequaat invulling te geven.

De jury heeft in diverse documenten zoals het schoolplan en het adaptief passend onderwijsplan kunnen lezen over de ontwikkelitems, maar nog geen concreet beeld kunnen krijgen van hoe het onderwijs op maat verder uitgebouwd gaat worden en in welke richting de school dit verder wil ontwikkelen.

Externe gerichtheid en externe erkenning van het excellentieprofiel

De school is extern gericht en het excellentieprofiel van de school wordt extern erkend.

Externe gerichtheid van de school en externe erkenning van het excellentieprofiel

“Op dit moment zijn wij met twee andere scholen binnen de stichting in gesprek over onze manier van werken met thematisch adaptief onderwijs.

Daarnaast blijven wij in de cirkel van stichting leerKRACHT werkzaam om de slogan ‘Elke dag een klein beetje beter’ levend te houden. Dit kan gebeuren door schoolbezoeken van leerKRACHT-scholen of door het organiseren van pizzasessies.

Tevens zullen wij tijdens de stakeholdersbijeenkomst van onze stichting uitleg geven over ons excellentieprofiel.”

Bevindingen jury betreffende externe gerichtheid van de school en externe erkenning van het excellentieprofiel

Tijdens het bezoek van de jury gaf de school in eerste instantie aan dat zij nog onvoldoende extern gericht is ten aanzien van haar excellentieprofiel. Maar gaandeweg het gesprek blijkt dat het tegendeel waar is. De scholen binnen het eigen bestuur Sirius komen op bezoek en met hen worden ervaringen en expertise uitgewisseld. De contacten binnen Stichting leerKRACHT zijn relevant voor de school om ook met deze collega-scholen kennis uit te wisselen en het excellentieprofiel verder uit te bouwen.

De uitgever van de methode Alles-in-1 maakt gebruik van De Blauwe Lijn als goede voorbeeldschool en de school neemt deel aan vele werkgroepen en overlegsituaties van de gemeente Amsterdam waarin het profiel naar voren wordt gebracht.

In het gesprek met de ouders bleek dat de school al bekend staat om haar aanpak en kwaliteiten. Het heeft geleid tot een groei van het aantal leerlingen met name op de kwaliteit om meerbegaafde leerlingen te begeleiden.

De jury adviseert De Blauwe Lijn contacten te leggen met scholen die een vergelijkbaar excellentieprofiel hebben om van elkaar te leren en de eigen expertise te vergroten.

3.2 Conclusie jury inzake predicaat Excellente School 2017

Op De Blauwe Lijn staat het onderwijs op maat centraal in het functioneren van de school. Dit is een relevant excellentieprofiel gezien de leerlingenpopulatie van de school, waarbij er sprake is van een hoog gewichtenpercentage en de leerlingen van verschillende herkomst zijn. Door het onderwijs zo in te richten dat de leerstof op verschillende niveaus wordt aangeboden, kan worden voldaan aan de onderwijsbehoefte van de leerlingen. In haar aanpak wordt voor het vakgebied rekenen groepsdoorbrekend gewerkt en worden de zaakvakken thematisch gegeven. Aanvullend hierop is de school in staat haar onderwijs dusdanig te organiseren dat groepen leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte worden ondergebracht in onder andere de plusklas, de combinatiegroep en de schakelklas. Door veelvuldig te toetsen en de resultaten van de individuele leerlingen te beoordelen, worden de leerlingen op het juiste niveau ingedeeld.

Het team bezit voldoende expertise en heeft door de methodiek leerKRACHT met onder andere de bordsessies, gezamenlijke lesontwerpen en lesbezoeken voldoende mogelijkheden het excellentieprofiel verder uit te bouwen.

Binnen de school zijn er belangrijke ontwikkelingen in gang gezet, waaronder thematisch werken, het vergroten van het eigenaarschap van de leerlingen, en de doorgaande lijn met de voorschoolse voorziening. De jury heeft moeite samenhang te zien tussen deze ontwikkelingen en adviseert directie en team dit ontwikkelproces consequenter in te richten door concrete doelen en verwachte resultaten te formuleren. Dit geeft de school ook meer zicht op de onderwijskundige 'knoppen' waaraan de school kan draaien om de aanpak uit te lijnen aan de hand van deze doelen en resultaatverwachtingen. Dit maakt bovendien het evalueren van het excellentieprofiel krachtiger en verstevigt het borgen van wat is bereikt. Het kan leiden tot een verdiepingsslag ten aanzien van het excellentieprofiel.

De jury is van mening dat de school een voor haar leerlingen relevant excellentieprofiel heeft, dat zeker aan kracht zal winnen door een scherpere focus aan te brengen en de jury acht directie en team goed in staat dit te realiseren.

Alles overziende is de jury van oordeel dat Basisschool De Blauwe Lijn op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School 2017 primair onderwijs niet toekomt.

Inspectie van het Onderwijs

Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
t-algemeen 088 6696000
T-LOKET 088 6696060

E-mail: excellentescholen@onderwijsinspectie.nl
www.excellentescholen.nl

